

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tabiiy fanlar o'qituvchisi

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yili 4-sinflar uchun

DARS

ISHLANMALARI

20__-20__-o‘quv yili 4-sinflar uchun tabiiy fanlardan I yarim yillik
taqvim mavzu rejasi

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Soati	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Men tadqiqotchiman	1		
2.	O‘simliklar xilma-xilligi	1		
3.	O‘simliklar va atrof- muhit	1		
4.	Inson o‘simliklar hayotiga qanday ta’sir o‘tkazadi?	1		
5.	Hayvonlarning turlari	1		
6.	Jonivorlarning hayotdagi o‘zaro aloqasi	1		
7.	BSB-1 (50 ball). Evolyutsiya	1		
8.	Hayvonlarni himoya qilish	1		
9.	Odam va uning ichki a’zolari	1		
10.	Ovqat hazm qilish tizimi	1		
11.	Nafas olish	1		
12.	ChSB-1 (40 ball). Qon tashish tizimi	1		
13.	Teri nima uchun kerak?	1		
14.	Organizmning himoya kuchlari	1		
15.	Mikroblarning foydasi bormi?	1		
16.	Kasalliklar qanday davolanadi?	1		
17.	Immunitet qanday ishlaydi?	1		

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Men tadqiqotchiman

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarni yangi mavzu bo'yicha yangi bilimlar berish, qiziqarli tabiat hodisalari, ularning yuz berishiga nimalar sabab bo'lishini o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- sayyoramiz, unda yashaydigan hayvonlar va o'simliklar haqida yangi ma'lumotlarga ega bo'lishi, o'quvchilarda berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarni mustaqil fikrlashga, turli xil tabiat hodisalari nima sababdan sodir bo'lishi, tabiatda qanday moddalar mavjud va ular qanday ishlatilishi haqida tushuncha berish, tabiatdagi turli moddalar bilan tanishtirish, ularning qayerda ishlatilishi va g'aroyib xususiyatlarini o'rgatish, bolaning dunyoqarashini kengaytirish, atrofimizdagi olam haqidagi bilimlarini oshirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi: kompyuter, televizor va boshqa manbalardan zarur ma'lumotlarni izlab topa olish, ulardan samarali foydalana olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi: farzandlik, o'quvchilik burchini bilish, unga rioya qilish, sinfdagi jihozlar, o'quv qurollarini asrash.

Milliy va umummadaniy kompetensiya: o'zi yashaydigan joyning maftunkor tabiati, tarixiy obidalarini, dam olish maskanlarini asrash va qadriga yetish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi, interfaol.

Dars o'tish metodi: aqliy hujum, aralash, interfaol.

Dars jihozi: mavzuga oid ko'rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jihozlar: kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

Darsning metodi: og'zaki (suhbat, savol-javob)

Dars jihozi: "O'qituvchi kitobi", mavzuga oid rasm, ko'rgazmalar va tarqatma materiallar, o'quv qurollari, elektron materiallar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan savol-javob o'tkazish, uy vazifasini bajarilishini ko'zdan kechirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Buyuk allomalarimizdan biri Abu Ali ibn Sino butun dunyoga Avitsenna nomi bilan tanilgan. U yoshligidan tibbiyot ilmi bilan jiddiy shug'ullangan. Ibn Sino juda ko'p kasalliklarni o'rgangan, ko'p kitob o'qigan, odamlarni davolagan, tajribalar o'tkazib, natijalarini yozib borgan. Keyinchalik bularning barchasi "Tib qonunlari" deb nomlangan bebaho asarini yaratishda unga yordam berdi. Bu kitob bir necha yuz yil davomida ko'plab olimlar uchun ensiklopediya

Abu Ali ibn Sino

bo'lib xizmat qildi.

Har qanday tadqiqot ishi "Men tadqiqot mavzusiga oid nimalarni bilaman?" degan asosiy savol bilan boshlanishi kerak. Bu sizga yana qanday ma'lumotlar to'plashingiz zarurligini tushunishga yordam beradi.

O'tgan asming boshlarida havoning harakatini, parvoz usullarini o'rganadigan aerodinamika fani paydo bo'ldi. Bu fanning o'sha paytda ma'lum bo'lgan barcha qoidalariga ko'ra, tukli ari ucha olmasligi kerak edi. Chunki uning tanasi semiz, og'ir, qanotlari juda yupqa va kalta. Aerodinamika qoidalari bo'yicha bu nozik qanotlar bunday tanani ko'tara olmasligi kerak. Olimlar tukli arining uchishini o'rganish uchun samolyotlar uchun ishlab chiqarilgan hisob-kitoblarni qilib ko'rishdi. Bu hisob-kitoblar tukli ari umuman havoga ko'tarila olmasligini ko'rsatdi. Buni qarangi, tukli ari fizika qonunlarini bilmagani uchunmi, bemaol uchib yuradi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: O‘simliklar xilma-xilligi

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy maqsad-o‘quvchilarni yangi mavzu bo‘yicha yangi bilimlar berish, qiziqarli tabiat hodisalari, ularning yuz berishiga nimalar sabab bo‘lishini o‘rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- sayyoramiz, unda yashaydigan hayvonlar va o‘simliklar haqida yangi ma’lumotlarga ega bo‘lishi, o‘quvchilarda berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga, turli xil tabiat hodisalari nima sababdan sodir bo‘lishi, tabiatda qanday moddalar mavjud va ular qanday ishlatilishi haqida tushuncha berish, tabiatdagi turli moddalar bilan tanishtirish, ularning qayerda ishlatilishi va g‘aroyib xususiyatlarini o‘rgatish, bolaning dunyoqarashini kengaytirish, atrofimizdagi olam haqidagi bilimlarini oshirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya: mustaqil fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, Darslikdan foydalanib, mavzu bo‘yicha yozma matn tuza olish; Darslik, o‘quv atlasini ma’lumotlardan samarali foydalanish; muloqotda muomala madaniyatiga amal qilish va guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi: fan to‘garagida mustaqil o‘rganish orqali bilimini oshirib borish, sportning yoshiga mos turi bilan shug‘ullanish, o‘zini tuta olish, to‘g‘riso‘z bo‘lish, o‘zining xatosini tushunish, atrofidagi tabiat manzaralarini estetik his etish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish hamda foydalanish

kompetensiyasi: xarita, globus bilan ishlashda hisoblashning qulay usullarini qo‘llay olish, aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda kundalik faoliyatda zarur bo‘lgan dastlabki rejalarini tuza olish, suvni isrof qilmaslik va tejamkorlikning ma’nosini tushunish, unga amal qilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi, interfaol.

Dars o‘tish metodi: aqliy hujum, aralash, interfaol.

Dars jihozi: mavzuga oid ko‘rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jihozlar: kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

Darsning metodi: og‘zaki (suhbat, savol-javob)

Dars jihozi: “O‘qituvchi kitobi”, mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o‘zi uchun.

Nazorat: o‘quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e‘lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan savol-javob o‘tkazish, uy vazifasini bajarilishini ko‘zdan kechirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Yer yuzida juda ko‘p o‘simliklar bor. Ular bir-biridan farq qilsa-da, barcha O‘simliklar uchun umumiy xususiyatlar ham bo‘ladi. O‘simliklar karbonat angidrid va suv bilan oziqlanib, biz uchun kerakli bo‘lgan kislorod moddasini chiqarib beradi. O‘simliklar ham boshqa tirik organizmlar kabi nafas oladi, oziqlanadi va o‘sadi.

Suv o'tlari

Mox

Paporotnik

Ignabargli o'simliklar

Gulli o'simliklar

Ignabargli daraxtlarning ildizi, baquvvat tanasi va ignasimon barglari bo'lib, daraxt va buta shaklida o'sadi. Archa mamlakatimizning tog'li hududlarida o'sadi. Archa juda foydali daraxt. Uning tomirlari tuproqni mustahkamlab, yemirilib ketishdan saqlab turadi. Ignabargli daraxtlar ajoyib xususiyatga ega. Ular o'zidan havoni tozalaydigan va zararli bakteriyalarni yo'q qiladigan maxsus moddalar - fitonsidni chiqaradi.

Archa

Qarag'ay

Tilog'och

Barglar **oddiy** va **murakkab** turlarga bo'linadi.

Oddiy barglarning bandida faqat bitta bo'g'in bo'ladi.

O'simlik barglarining rangi, shakl va o'lchamlari turli xil. Masalan, gulli o'simliklarning barglari yapaloq shaklida, ignabargli o'simliklarning barglari esa ignasimon bo'ladi.

Murakkab barglar bir nechta (besh, yetti, ba'zan to'qqiz) bo'g'indan iborat bo'ladi.

Barg o'simlikning muhim a'zosi bo'lib, bir nechta vazifani bajaradi. Barg orqali o'simliklar kislorod va ozuqa moddalarini ishlab chiqaradi, nafas oladi, ortiqcha namlikdan xalos bo'ladi. Ba'zi o'simliklarda barg ko'payish a'zosi hisoblanadi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com. veb-sayiti orqali o'zingiz uchun kerakli hujjatlarni yuklab olishingiz mumkin.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

39 listdan iborat tabiiy fanlardan 4-sinf I yarim yillik konspektini to'loq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud.

- 1. 1-11-Sinflar uchun kelajak soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar va tezislar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11.O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12.Psixolog hujjatlari**
- 13.Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14.Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15.Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ommalashtirish uchun dars ishlanmalar va ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**